

ARRONDERINGSJORDFORDDELING I LANDBRUGSLANDSKABET

- trafik, struktur og miljø

BAGGRUNDEN FOR PROJEKTET

I april 2013 afleverede Natur og Landbrugskommissionen rapporten "Natur og Landbrug - en ny start" til regeringen, indeholdende 44 anbefalinger, hvilke bl.a. udgår fra ønsket om at give naturen i Danmark et markant løft, samt et ønske om at skabe grobund for en ny udvikling og vækst for landbrugserhvervet.

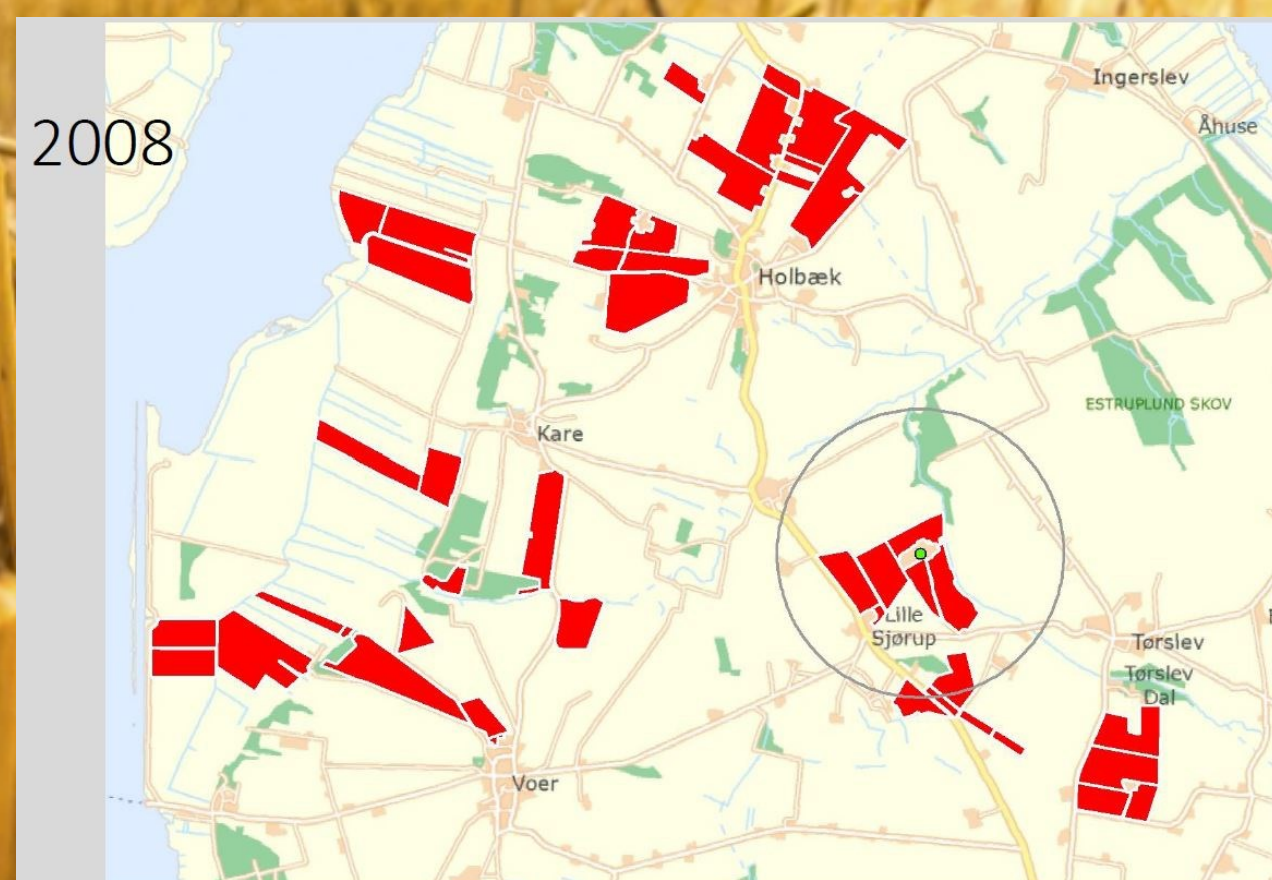
Som nødvendig grobund for at ønskerne kan spire, må samfundet og de grønne interesser acceptere, at landbruget skal have lov til og mulighed for udvikling, på fod med alle øvrige erhverv. Omvendt må landbruget tillige acceptere, at der er brug for rig natur og et rent miljø i det omgivende samfund. Som løsning på denne interessekonflikt kan og skal der arbejdes sammen, og hertil findes mange muligheder.

Netop anbefaling nr. 34 - *Bedre jordfordeling* fra rapporten kommer med en sådan mulighed ved at pege på jordfordeling som værktøj til at samle jordene, der ved en del landbrugsejendomme ligger spredt og usammenhængende, med bl.a. økonomiske, miljømæssige og samfundsmæssige genér til følge.

Jordfordelingssager rejser ikke i dag på grund af et for højt omkostningsniveau for lodsejerne. For at vende denne negative udvikling er tiltaget ved anbefaling nr. 34 - *Bedre jordfordeling*, at arronderingsjordfordelinger skal fritages for tinglysningsafgift, for herved at lægge op til en udvikling og fremme af værktøjet jordfordeling.

Projektets kritiske analyse af anbefaling nr. 34 - *Bedre jordfordeling* viser dog imidlertid, at tiltaget ikke er tilstrækkeligt, og at der er brug for flere forslag, som kan være med til at give lodsejere og andre aktører motivation for at rejse en arronderingsjordfordeling.

2008

HVORFOR JORDFORDDELING

Den danske landbrugsstruktur har ændret sig drastisk gennem det sidste århundrede. Antallet af landbrugsejendomme toppede i 1960'erne med over 200.000 selvstændige landbrugsejendomme, og er i dag nede på under 40.000 bedrifter, der nu er langt mere specialiseret i produktionen omkring fx mælkekvæg eller svineavl.

Den store reduktion skyldes opkøb og sammenlægning af landbrugsejendomme til større og større bedrifter i takt med at Landbrugsloven har gjort dette muligt. Samtidig har indførelsen af harmonikrav forstærket effekten, da harmonireglerne stiller krav til bedriftens arealstørrelse ift. husdyrholdets størrelse.

Strukturudviklingen har resulteret i dårligt arronderede ejendomme, hvor jordene ligger spredt og usammenhængende med lange afstande mellem mark og stald. Det betyder bl.a. bøgnenér og øget tung landbrugstrafik på de mindre kommunale veje.

HVAD ER JORDFORDDELING

Jordfordeling sker på baggrund af Jordfordelingsloven og er, når en række landbrugsejendomme bytter jorde indbyrdes indenfor et afgrænset område. Fordelen er at arealerne kommer til at ligge bedre ift. den enkelte ejendomme, og medvirker bl.a. til mindre trafik med landbrugskøretøjer.

Jordfordelingen sker gennem forhandlinger, hvor en planlægger aftaler med de enkelte lodsejere, omkring hvilke arealer de ønsker at afgive, og hvilke nye arealer der skal indgå i bedriften fremover.

Når alle aftaler er på plads, afsluttes jordfordelingen med afsigelse af en kendelse. Med kendelsen lukkes alle de aftalte handel med jord i en ombæring, hvor der samtidig er taget hånd om pant og andre rettigheder ved de deltagende ejendomme. Herefter udfører den beskikkede landinspektør den matrikulære berigtigelse.

ANBEFALINGER TIL FREMME AF JORDFORDDELING

FORSLAG NR. 1

- ✓ Fritagelse for tinglysningsafgift
- ✓ Fritagelse for afgift til Geodatastyrelsen
- ✓ Fast pris på NaturErhvervstyrelsens arbejde

✓ GENERELLE FORSLAG

FORSLAG NR. 2

- ✓ Planlægningsudgifter finansieret af Staten med 1.500 kr. pr. ha
- ✓ Pilotprojekter om arronderingsjordfordeling
- ✓ Sikring for dækning af tab der skyldes tredje part
- ✓ Kortlægning af jordbesiddelsesinteresser
- ✓ Rente- og afdragsfrie lån fra Staten til anvendelse til jordkøb til opbyggelse af jordpulje
- ✓ Fjernelse af tinglysningsafgift
- ✓ Fjernelse af afgift til Geodatastyrelsen
- ✓ Fast pris på NaturErhvervstyrelsens arbejde

✓ GENERELLE FORSLAG

FORSLAG NR. 3

- ✓ 100 % statslig finansiering af arronderingsjordfordeling
- ✓ Kortlægning af jordbesiddelsesinteresser
- ✓ Rente- og afdragsfrie lån fra Staten til anvendelse til jordkøb til opbyggelse af jordpulje
- ✓ Pilotprojekter om arronderingsjordfordeling

✓ GENERELLE FORSLAG

GENERELLE FORSLAG

- ✓ Nyt procesforløb ved mindre jordfordelinger, hvor en beskikket landinspektør i samarbejde med et kreditsagkyndigt medlem af Jordfordelingskommissionen kan afsige kendelsen.
- ✓ Øget kendskab til arronderingsjordfordeling
- ✓ Multifunktionel jordfordeling
- ✓ Fritagelse fra VVM-reglerne
- ✓ Tilsgagn om overførte miljøgodkendelser
- ✓ Justering af § 3-områder

LANDINSPEKTØR SPECIALE:

ANDERS RAHBEK JENSEN

HENRIK IBSEN

LENE HOLM-CHRISTIANSEN

Fotos fra Colourbox.com og Morten Damsgaard

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK